

ZWIĄZEK
POWIATÓW
POLSKICH

Stanowisko
XXIII Zgromadzenia Ogólnego
Związku Powiatów Polskich
w sprawie nowelizacji ustawy o wspieraniu rodziny
i systemie pieczy zastępczej

Warszawa, 10 kwietnia 2018 roku

Związek Powiatów Polskich apeluje o nowelizację w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Wnosimy o zmianę art. 79 ust. 4 i zwiększenie do 20 liczby rodzin zastępczych lub rodzinnych domów dziecka, które może mieć pod opieką koordynator rodzinnej pieczy zastępczej.

Wprowadzenie do systemu wsparcia rodzin oraz opieki nad dziećmi instytucji koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej przynosi pozytywne rezultaty. Sprecyzowanie zadań z zakresu pomocy rodzinie i utworzenie nowej kategorii pracowników ośrodków pomocy rodzinie, którzy nie zajmują się przyznawaniem i realizacją świadczeń socjalnych przysługujących rodzinom zastępczym, pozwoliło na nawiązanie z tymi rodzinami bliższego kontaktu. Jest ono niezbędne dla zdobycia ich zaufania i zidentyfikowania autentycznych problemów z jakimi się borykają na co dzień. Aktywność koordynatorów we wspieraniu swoich podopiecznych praktycznie we wszystkich sferach życia, skutecznie wypełniła lukę, jaka istniała w instytucjonalnym podejściu do kwestii pieczy zastępczej, koncentrującym się głównie na wsparciu finansowym.

Największą korzyścią z utworzenia instytucji koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej jest możliwość bezpośredniego wspierania i pomagania rodzinie. Koordynatorzy, pozostając z rodzinami zastępczymi w relacjach pozbawionych nadmiernego formalizmu, przyczyniają się do łagodzenia dystansu między rodzicami zastępczymi a dziećmi, pomagają nawiązać prawidłowe relacje w nowym środowisku. Koordynator jest także łącznikiem i pomocnikiem w kontaktach pomiędzy rodziną zastępczą a organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej – powiatowym centrum pomocy rodzinie i innymi instytucjami zaangażowanymi w proces wychowawczy.

Do eliminacji barier i utrudnień przyczyniłoby się niewątpliwie zapewnienie przez powiaty środków finansowych, adekwatnych do właściwie zidentyfikowanych potrzeb w zakresie zatrudnienia niezbędnej liczby koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Wobec niedoboru środków w budżetach części powiatów, wskazana jest aktywność w zakresie pozyskiwania środków z dedykowanych temu celowi dotacji budżetowych (przewidywanych do roku 2017) i z innych źródeł.

Wydaje się, że po pięciu latach funkcjonowania ustawy można rozważyć zwiększenie liczby rodzin, z którymi pracuje koordynator z 15 do 20. Za tym rozwiązaniem przemawiają poniższe argumenty:

- 1) W większości powiatów koordynator ma pod opieką maksymalną liczbę rodzin, tj. 15; zwiększenie tej liczby do 20 pozwoli elastycznie zarządzać liczbą powierzonych mu rodzin;
- 2) W ocenie większości koordynatorów objęcie opieką 20 rodzin nie spowoduje gwałtownego zwiększenia wykonywanych przez nich obowiązków; nie przełoży się to negatywnie na jakość wykonywanej pracy; należy pamiętać, że początkowo maksymalna liczba rodzin wynosiła 30, obecny zapis obowiązuje od 1 stycznia 2015 r.;
- 3) W dużej mierze w rodzinach zastępczych po uzyskaniu pełnoletności pozostają wychowankowie rodzin niezawodowych, dzieje się tak z uwagi na zwiększoną pomoc finansową w stosunku do pomocy na kontynuowanie nauki (1000 do 500 zł); w ich przypadku nie dokonuje się oceny sytuacji funkcjonowania, koordynatorzy mają mniej obowiązków, natomiast rodziny te wlicza się do limitu 15;
- 4) Dofinansowanie z budżetu państwa zatrudniania koordynatorów zmniejsza się z roku na rok. Często słyszy się głosy, że skoro koordynator ma pod opieką tylko 15 rodzin, to jednostki nie stać na jego zatrudnienie i organizator może powierzyć wykonywanie tych obowiązków innemu pracownikowi. Istnieje zatem duża obawa, że po wygaszeniu dofinansowania liczba koordynatorów znacząco zmaleje;
- 5) Asystent rodzin również ma limit 15 rodzin, z którymi ma pracować, pomimo, że ma zdecydowanie trudniejsze zadanie. Zatem racjonalne wydaje się zwiększenie liczby rodzin, z którymi pracuje koordynator. Nie tylko ze względów finansowych, ale i organizacyjnych;
- 6) Zwiększenie liczby rodzin objętych opieką koordynatora powinno przyczynić się do zwiększenia liczby koordynatorów zatrudnionych na umowę o pracę, a to przełoży się na stabilizację ich zatrudnienia.

Przewodniczący
XXIII Zgromadzenia Ogólnego
Związku Powiatów Polskich

Ludwik Węgrzyn